

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 72 (6)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6718

Rudolf von Frommer, gen. dir., Budapest, Mađarska.

Zadnji nišan.

Prijava od 18. avgusta 1928.

Važi od 1. juna 1929.

Traženo pravo prvenstva od 24. avgusta 1927. (Mađarska).

Pronalazak se odnosi na zadnji nišan kod kojega se, oko jednoga čepa klateći se okvir pomoću razvodnika, koji se pomera po ovom okviru, postavlja pod uglom i to time, da razvodnik klizi duž kose ili krive površine, koja diže ili spušta razvodnik, a s tim istovremeno i okvir zadnjeg nišana.

Ovakvi zadnji nišan upotrebljava se u glavnom za vojnička oružja kod čije se serijske produkcije proizvadjaju i zadnji nišani što je moguće tačnije, kao i ostali sastavni delovi oružja, pa je tačnost nišana i odgovarala vojničkim potrebama. Za sportsko pucanje u metu, koja zahteva najtačnije nišane, nisu ovako izrađeni nišani odgovarali, jer nisu omogućavali fino, podešavanje, ili su odgovarali snazi samo onda, ako su bili snabdeveni vrlo komplikovanim rasporedom.

Predloženim pronalaskom dana je mogućnost najfinijeg podešavanja, vrlo prostim sredstvima, i to time, da se između napred pomenutog razvodnika i njegove kose ili krive putanje uključi podešljivi frikcionni element na pr. podešavajući zavrtanj, koji klizi po pomenutoj putanji i sprečava neposredno dodirivanje razvodnika sa putanjom. Pomoću ovog elementa može se visinski položaj podesiti na svaku proizvoljnu finoću, a tačnost odgovara tačnosti mikrometarskog zavrtanja.

Razume se, da se nišan, u smislu predloženog pronalaska može upotrebiti i za vojnička oružja, a ne samo za sportska

oružja, usled čega postaju nepotrebne dosadanje različite visine zarezna na nišanu, a otpada i s vremena na vreme potrebno izmenjivanje samog nišana, što prouzrokuje abanje i oštećenje sredstava, koja nose nišan.

Na priloženom crtežu predložena su dva oblika izvođenja novog zadnjeg nišana.

Sl. 1 pokazuje zadnji nišan u pogledu sa strane i delimično u preseku sa putanjom u obliku kose površine.

Sl. 2 je presek po liniji II—II iz sl. 1.

Sl. 3 je zadnji nišan u pogledu sa strane, kod kojega se njegov razvodnik pokreće na dve krive putanje, koje su raspoređene pokraj mušice.

Sl. 4 je zadnji nišan u pogledu od gore.

Okvir 1 može se na poznati način zaokrenuti oko osovine 2 i stoji pod dejstvom pritisne opruge 3. Kretanje nišana u visinski položaj vrši razvodnik 4, koji se pomera po površini 5, pa ili diže ili spušta okvir 1.

Kod dosadašnjih takvih nišana stajao je razvodnik 4 sa svojom donjom površinom neposredno u dodiru sa putanjom 5. Da bi se moglo izvršiti visinsko podešavanje svake željene finoće, smešten je, u smislu pronalaska, na razvodniku jedan podešljivi frikcionni element na pr. podešavajući zavrtanj 6, čiji zaokrugljeni kraj 7 klizi po putanji 5, pa time sprečava neposredno dodirivanje razvodnika sa putanjom. Podešavanjem podešavajućeg zavrtanja 6 postize se podešavanje visinskog položaja nišana svake željene finoće. Zavrtanj 6 učvršćen je u

malične zavojke razvodnika 4 tako, da se ovaj može u razvodniku proizvoljno uvrstiti gore ili dole, a u okviru 1 predviđen je procep 8 za propuštanje zavrtnja 6.

Gore opisani raspored može se upotrebiti kod zadnjih nišana, kod kojih je klizna putanja (strma ravan) 5 raspoređena u srednjoj ravni nišana.

Kod zadnjih nišana, kod kojih je klizna putanja raspoređena pokraj podužne strane okvira, tako da se okvir 1 zadnjeg nišana pomera između kliznih površina 5 (sl. 3 i 4) raspoređen je zavrtnj 6 na jednoj strani razvodnika 4. Razume se, da kod ovakvih nišana mogu biti raspoređena dva podešavajuća zavrtnja, sa svake strane razvodnika po jedan, da nebi opterećenje, a time i abanje bilo jednostavno, tako da se visinsko podešavanje može vršiti proizvoljno ili na jednoj ili na drugoj putanji.

Razume se, da se na meso podešava-

jućeg zavrtnja 6 može upotrebiti koji drugi elemenat, koji se može podesiti u odnosu prema razvodniku, i koji može kliziti po putanji odn. putanjama 5.

Patentni zahtevi:

1. Zadnji nišan, kod koga se, oko jednog čepa (2) klataći se okvir (1), pomoću razvodnika (4), koji se pomera po okviru, postavlja pod uglom i to lime, da razvodnik (4) klizi po kosoj ili krivoj putanji, naznačen time, da je na razvodniku (4) smešten podešljivi elemenat (6), koji stoji u neposrednom dodiru sa kliznom površinom (5), tako, da je sprečeno neposredno dodirivanje razvodnika (4) sa kliznom površinom (5).

2. Oblik izvođenja zadnjeg nišana po zahtevu 1. naznačen lime, što je na razvodniku (4) raspoređen podešljiv elemenat izveden kao podešavajući zavrtnj (6).

Fig. 1.

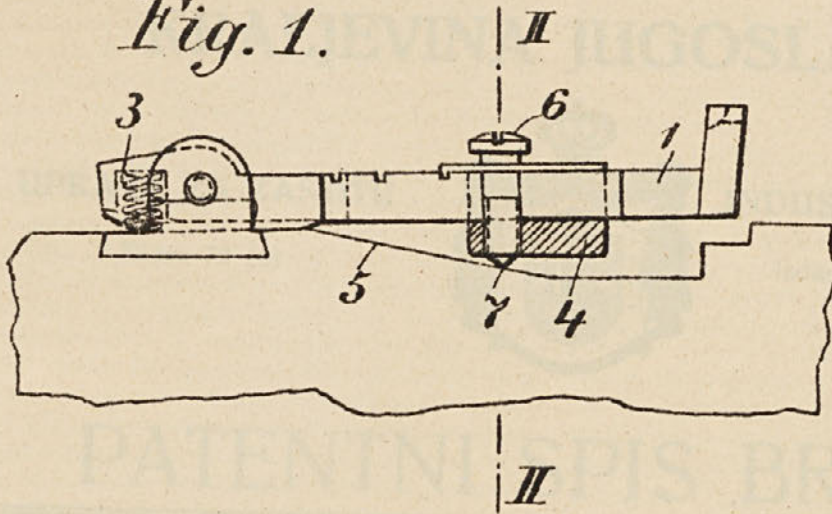

Fig. 2.

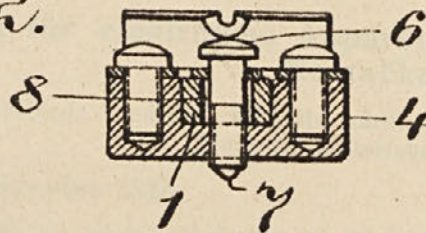

Fig. 3.

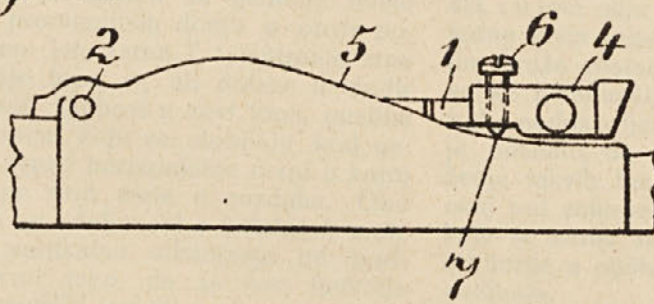

Fig. 4.

